

NJFF-Rogaland
Postboks 313
4291 Kopervik

Årdal elveeierlag
4137 Årdal i Ryfylke

Sandnes 21.07.14

Lyse Produksjon
v/Bjørn Honningsvåg
Postboks 8124
4069 Stavanger

ANMODNING OM FRIVILLIG VANNSLIPP FRA BREIAVAD I STORÅNA, ÅRDALSVASSDRAGET

NJFF-Rogaland og Årdal elveeierlag anmoder om at Lyse snarest slipper 0,5 m³/s fra Breiavad for å sikre at Storåna ikke tørker helt ut med de katastrofale følger dette vil få for laksen i vassdraget.

Det har i lengre perioder nå vært kritiske vannføringer og svært høye temperaturer og vi ser av vannføringen på Kaltveit at vi er på full fart inn i nok en periode med svært lave vannføringer og høye temperaturer. Det er ikke meldt om noe nedbør de neste 1,5 ukene ifølge yr.no. Effekten ser ut til å forsterkes nå gjennom at også grunnvannstilsiget minker i tillegg dramatisk, se vedlagt tabell og beregning. Situasjonen vil etter vår mening bli kritisk om noen få dager om ikke Lyse Produksjon slipper på vann fra Breiavad.

Når en vet at Nes representerer om lag 50% av vannføringen på, ref. Ambios rapport, så betyr dette at det har vært vannføringer i de siste ukene langt under 300 l/s, kanskje ned mot 200 l/s i store deler av Storåna. Samtidig har temperaturen vært meget høy.

Vi mener Lyse har både et klart ansvar for å sikre at laksebestanden ikke går til grunne og alt det gode arbeidet som gjøres i vassdraget dermed har vært til liten nytte. Samtidig vil vi påpeke at det må være et moralsk ansvar for Lyse å sikre tilstrekkelig vannføring når slike hendelser inntreffer når en vet at dere har sluppet unna 16 år med pålegg om minstevannføring. Den økonomiske besparelsen dere har hatt som følge av dette beløper seg til flere titalls millioner og følgelig mener vi et slipp nå i kostnader representerer en ubetydelighet i så henseende.

Det er flere foruroligende ting som er observert i de siste dagene, det ble blant annet observert en stor laks rett ovenfor Sandhølen på om lag 12-14 kg som hadde store soppskader og tegn som lignet på Costia utbruddet. Fisken er fremdeles ikke fanget så vi kan ikke få dette bekreftet. Det har vært stor aktivitet med måker og hegre i vassdraget på disse lave vannføringene. Sannsynligvis indikerer dette betydelig predasjon på småfisken. Det observeres at yngel som står i lommer i elvefaret tørrlegges.

Det er også slik at vedvarende høye temperaturer som det har vært i vassdraget, spesielt i Storåna ovenfor samløpet, gir klart dårligere vekst for yngelen. Det er meget uheldig og vil igjen påvirke både overlevelse om vinteren og mulig utvandringstidspunkt for smolten til neste år. En forsinkelse av utvandring av smolt med de enorme luseproblemer vi har i fjordsystemet kan være helt avgjørende om denne kommer seg igjennom lusebeltet eller ikke.

Årdal elveeierlag har tatt initiativ til å frede flere soner i vassdraget, spesielt der det nå er opphoping av laks i hølene. Samtidig anmodes det om at det ikke fiskes i andre deler av vassdraget. Dette for å unngå for mye stress for laksen og derigjennom redusere faren for utbrudd av Costia eller andre sykdomsutbrudd.

På bakgrunn av at vannføringen nå nærmer seg kritisk nivå med stormskritt så ber vi om en svært rask behandling og respons på anmodningen. Vi håper det vil være mulig med en tilbakemelding i løpet av tirsdag

22.7.14 og at vannslippet gjennomføres fra onsdag 23.7.14 inntil situasjonen normaliseres med tilstrekkelig nedbør.

Med vennlig hilsen

Oddvar Vermedal
Leder NJFF-Rogaland

Per Bringedal
Leder Årdal elveeierlag

Vedlegg: Vurderinger rundt utvikling i vannføring fremover

Det er enormt varmt grunnet de vedvarende høye temperaturer og manglende nedbør. Vedvarende varm bris fra øst/sørøst har stor tørkeeffekt,

Analysere vi NVE's vanntabeller for Årdalsvassdraget gir dette et skremmende bilde for elva i dagene fremover:

Det gikk noen regnbyger den 16/7 +litt kveldsdrypp dagene etter. Bjørg kommer en dag og to etter Storåna, men bemerk effekten etter at den lille vannøkningen har gitt seg:

Kaltveit : 20/7 + 21/7 har en reduksjon i gjenværende vannmengde på 20%+ pr. døgn : dvs at tørke-effekten (fordampning) må være enorm!

Fortsetter dette i lengre tid vil sannsynligvis elvestrekninger i Storåna forsvinne i morenen pga grunnvanns-nivået også påvirkes

 Dette bildet kan ikke vises for øyetilskott.

Kopi:

OED

NVE

Fylkesmannen i Rogaland
Hjelmeland kommune ved ordfører